

**יו"ר הוועדה, חה"כ תומא-סלימאן:
"החברה היא מקור ייסורי
הטרנסג'נדרים והמדינה עושה להם
את המוות"**

אם לילדה טרנסג'נדרית בת 4: "המערכת
לא מקבלת שקיימות ילדות כמו שלי"

11 בינואר 2016, א' בשבט תשע"ו, בשעה
18:00

הוועדה לקידום מעמד האישה ולשוויון מגדרי, בראשות חה"כ עאידה תומא-סלימאן
(חד"ש-הרשימה המשותפת), קיימה היום (שני) דיון בנושא "מקרי ההתאבדויות
בקהילת הטרנסג'נדר- האחריות והכשלים בהתמודדות הרשויות".

יו"ר הוועדה אמרה בפתח הדיון: "ההתאבדויות של מאי פלג, ברק קשת וויקטוריה קאגן
ז"ל מעוררות שאלות על יחס המדינה לאוכלוסייה אשר סובלת דרך קבע מאלימות,
אפליה ביכולת לשכור דירה ולמצוא עבודה, ונשללות ממנה הזכויות הבסיסיות של
אידיאל האזרחות שאנו שואפים אליו"
"הבוקר פנינו למשמר הכנסת, כי הבנו שגם במשכן הזה, יכולים חברי וחברות הקהילה
להיתקל בקשיי כניסה, בשל ההבדל בין נראותם למה שמצוין בתעודת הזהות, ואני
מקווה שלפחות בבית הזה, היום, הצלחנו למנוע פגיעה בהם".

"בשנת 2014 נעשו מאמצים מהפכניים של חה"כ יעל גרמן, שרת הבריאות דאז,
שהוכיחה שהכל עניין של רצון ועניין פוליטי, והיא הובילה את השינוי של נהלי הניתוחים
לשינוי מין/מגדר. המצב הקיים מעלה שאלות רבות שחשיבותן כחיים ומוות לחברי
הקהילה".

במהלך הדיון שמעה הוועדה מספר עדויות מחברי הקהילה הטרנסג'נדרית. בן 26 מצפון
הארץ סיפר כי היה חייב לעבור לת"א שכן בצפון היה קורבן להתנכלויות ואין לו ברירה
אלא לעבוד לפחות 12 שעות ביום בכדי לממן את המגורים בת"א, וכן את כל הטיפולים
וההורמונים הנדרשים, בעוד רוב חבריו כבר שילמו על ניתוחיהם בעצמם.

שון דרורי סיפר על המסע שלו לאורך התיכון, השירות הצבאי והקשיים בשוק העבודה.

עדות נוספת הייתה של אם לילדה טרנסג'נדרית בת ארבע: "בגן אין להם שמץ של
מושג מה לעשות איתה. שלחו אותה לפסיכולוג והוא מבטל לחלוטין את הזהות שלה.
המערכת לא מקבלת את זה שילדות כמו שלי קיימות. אבחנו את זה כהפרעות
התפתחות ואלמלא הייתי מכירה טרנסים, לא הייתה לי הבחירה לאפשר לה להיות מי
שהיא אלא רק לסגור אותה בתוך הארון. לא יכול להיות שאני כאימא צריכה לגלות
ולעשות את כל המעשה הזה בעצמי".

אלישע אלכסנדר, מנכ"ל מעברים ומיכל סטולר, מפרויקט גילה להעצמה טרנסית: "תופעת ההתאבדות בקהילה היא לא דבר חדש. 41% ניסיונות התאבדות בקרה חברי הקהילה ואלו גם המספרים בעולם. לא הטרנסג'נדריות כשלעצמה גורמת לאובדנות אלא יחס החברה הנגישות לטיפולים. בגלל שאנו כל כך חשופים לדיכוי ואפליה אז יש לנו הרבה 'תחלואה נלווית', וכל מערכת מצפה שמערכת אחרת תדאג לזה".

עו"ס יונתן מרטון, מרפאת לוינסקי: "אנו רואים הרבה צעירים וצעירות שנמצאים במעגל הזנות, כי אין להן גב כלכלי והן נזרקות מביתן, והן מוצאות טרנסיות אחרות שעוסקות בזנות, וכך יש חיברות לזה. הן צריכות פתרון מידי של מגורים ואוכל, וברגע שהן מתחילות עם הזנות מאוד קשה להן לצאת החוצה"

גב' ציפי נחשון גליק, משרד הרווחה והשירותים החברתיים: תודות לתקציב 2016 אנחנו הולכים להקים הלנת חירום לצעירים בני 18 עד 27, לתקופות של עד שלושה ארבעה חודשים, ולמי שיש רצון ויכולת יוכל לעבור להוסטל שיקומי שבכוונתנו להקים, וכבר יצאנו במכרז לנושא".

חה"כ מירב בן ארי (כולנו): "עד השנה לא הייתה התייחסות בכלל לצעירים. משמעות יציאה למכרז היא שאין עיר במרכז הארץ שהייתה מוכנה לקחת על עצמה את הפעלת ההוסטל הזה"

ד"ר רות גופן, המרפאה הגאה בגן מאיר: "ערכנו מחקר על השינויים הנפשיים במהלך התהליך לשינוי מין. זו קהילה משכילה מעל הממוצע באוכלוסייה. יש 30% מובטלים ועוד 30% עובדים במשרה חלקית. כמעט 60% מרוויחים פחות משכר המינימום. כ-40% מהנשים הטרנסיות עסקו או עוסקות כיום בזנות. נשים וגברים טרנסים חשופים לאלומות באופן זהה, רק מעצם היותם טרנסים. הגיע הזמן שארגון מעברים וארגון גילה יקבלו כסף ממשרד הרווחה, ובאופן בהול. בביטוח הלאומי חייבת להיות פעילות ברור השל קצבאות לטרנסג'נדרים בלי ועדות וביורוקרטיות."

בל אגם, מדריכה בארגון איגי: "אני מדריכה עשרות נערות מכל הארץ בתהליכי היציאה מהארון, השינוי והתמודדות מול המשפחה והחברה עצמה. לפני שבועיים קיבלתי בשעות מאוד מאוחרת טלפון מאחת החניכות שלי, כי ההורים שלה מצאו בטלפון הסלולרי שלה תמונה בבגדי אישה ובאותו רגע היא נזרקה מהתא המשפחתי שלה לרחוב. היא בת 19 והיא אמרה לי שאין לה לאן ללכת, והיא מצפה ממני שאתן לה מענה. לא היה לי לאן להציע לה ללכת. היא מעל 18, אז בית דרור זו לא אופציה, ולדירת המעבר של הטרנסיות אי אפשר להגיע מהרגע להרגע. המקום היחיד שיכול לקבל נערה טרנסג'נדרית אלה 'שולי החברה' והם ייתנו להם מענה מידי".

חה"כ יעל גרמן (יש עתיד): "זוהי האוכלוסייה שהכי קשה לה, והם מוחלשים ע"י החברה כי עדיין לא מקבלים אותם כשווים. תקציבים ימצאו מפה ומשם אבל צריך גם שאנחנו פה בכנסת נעביר את החוקים שהם משועים להם, כמו חוק הפרשנות האוסר אפליה על רקע זהות מגדרית"

גב' איריס מנדה בן יעקב, ממונה על חינוך למיניות במשרד החינוך: "יש לי 64 מדריכים ארציים, לליווי בתי הספר בעת מצבי משבר. כשיש ילד שרוצה לשנות את מינו, אנחנו מסייעים לבית הספר באופן פרטני. לאחרונה הקמנו שולחן עגול עם כל אגפי משרד החינוך ועם כל הארגונים הגאים, כדי לראות איפה מרחיבים ומעמיקים את העשייה".

יו"ר הוועדה: "אני מודה לך אבל העשייה של משרד החינוך בנושא זה לא מורגשת לפי ארגוני השטח".

עו"ד אודליה אדרי, רשות האוכלוסין: רשות האוכלוסין פועלת בהתאם לחוק מרשם אוכלוסין. לפי הכללים נדרשת תעודה ציבורית שמעידה על שינוי, כמו שבנושא נישואין נדרשת תעודה, כך גם לגבי שינוי מין. פקידי רישום אינם מומחים רפואיים או נפשיים, ולכן היו צריכים להסתמך על גורם מוסמך. עד לפני כמה חודשים ההליך היחיד שאיפשר שינוי היה ניתוח ואישור של הרופא המנתח. לאחרונה, בעקבות דיון עם משרד המשפטים והבריאות, הוקמה במשרד הבריאות וועדה שתפקידה לסייע לאנשים שלא מעוניינים לעבור ניתוח. היום מספיק להביא אישור מהוועדה הזו שההליך הסתיים.

חה"כ בן ארי: "אני מלווה כבר חצי שנה טרנסית להשגת האישור, ואפילו אני כחברת כנסת לא מצליחה. הם הורגים את האנשים".

חה"כ מירב מיכאלי (המחנה הציוני): "השינוי התודעתי הוא הדבר המרכזי והוא מבושש לבוא בגלל כוחות שלוקחים אותנו שני צעדים אחורה על כל צעד קדימה. כל הפתרונות הנקודתיים חייבים להיות מגובים באמירות מנהיגותיות של קבלה של האנשים בכל המגדרים. חייבים לדרוש מהמנהיגים להתחיל לדבר כמו בני אדם".

חה"כ זהבה גלאון (מר"צ): "שלוש התאבדויות בתקופה האחרונה זו קריאת יקיצה מדאיגה ביותר והיא לא מקרית. ראש הממשלה ביקש במיוחד ולדבר ולברך את חה"כ אמיר בהשבעתו ועשה זאת בהרבה אותנטיות, ומגיעות לו מילים טובות. אך, באותה נשימה, אותה ממשלה הפילה לנו את חוק הפרשנות, שביקש לתת הכרה חוקית גם לזהות מגדרית. חייבת להיות גישה מלמעלה, מערכה משולבת ומתוזמנת, ולא משרד משרד".

נינה הלוי: "אנו בני ערובה של וועדה שדוגלת בעמדה פטרנליסטית ואנכרוניסטית. אני כאישה טרנסית ונציגת ציבור בוועדה, מאוד מתקשה להרחיב את הפתח הקטן שנעשה ע"י חוזר המנכ"ל מתקופת השרה גרמן. השינוי התפיסה ממניעת רפואה להנגשת רפואה הולך מאוד קשה. כרגע יש ניתוח אחד בחודש עם 60 אנשים בתור, וההקצאה הנמוכה יוצרת סחבת. לצערי הנושאים האלה לא שקופים לי ואני לא יודעת איך מתנהלת ההקצאה ואין לי סטטיסטיקות על פעילות הוועדה. בממוצע אדם מחכה שנה וחצי שנתיים לניתוח אבל בד"כ הם נושרים, חוסכים כסף בכל דרך אפשרית ונוסעים לחו"ל".

חה"כ אמיר אוחנה (הליכוד): "הטרנסג'נדרים, ה-ט בלהט"ב, היא הקהילה הכואבת, הפגועה והמופלת ביותר, שצריכה את עזרתנו. חלק גדול מהבנות נאלצות לעבוד בזנות כי מקומות חוששים להעסיק אותן. המשפחה, הגוף הכי שומר ומגונן הוא הגוף שלא פעם דוחה את הטרנסג'נדרים. הצעת החוק שאני מתכוון להגיש היום היא תיקון חוק העונשין כך שאדם שיתקוף על רקע של זהות מגדרית, יקבל כפל העונש – זה למעשה תיקון לחוק פשעי שנאה. אנחנו יכולים לחוקק נגד פשעי שנאה, אבל לא נגד שנאה. התרופה לשנאה צריכה לבוא מהנראות - לצאת ולדבר זו הדרך להפיג את השנאה ואת הדעות הקדומות".

יהלי בן עמי ויטנברג, מנכ"לית חוש"ן: "אנחנו הארגון שמשרד החינוך מתהדר ואנחנו מגיעים ל30 אלף איש בשנה ונמצאים במקומות שאף אחד לא נמצא – אך אנחנו מסובסדים באפס תקציב! אי אפשר להתחיל את החינוך להכרה והבנה בכיתה י"ב וצריך להכשיר את צוותי החינוך לגיל הרך".

יו"ר הוועדה, **חה"כ תומאס-סלימאן**, סיכמה את הדיון: "ההרגשה היא חברי הקהילה נאלצים לעבוד דרך של ייסורים אינדיבידואליים, ולא מוצאים תמיכה מהחברה, שבד"כ עושה את ההפך והיא המקור לייסורים. יש צורך בגישה כוללת שמכוונת את העשייה בנושא, אבל זו המחלה של המדינה הזו, שאין ראייה כוללת בשום נושא".

"הוועדה תפנה למשרד הרווחה להבין למה אין מענה לטרנסים מעל גיל 25 ואיך הפרויקטים שהוזכרו עומדים ברצף הטיפולי? האם יש במשרד בכל ראייה של רצף לכלל הגילאים והצרכים או שמלקטים משם ומכאן?"

"הוועדה תקיים דיון מיוחד, בשיתוף ועדת החינוך, על התכנית של 'כישורי חיים' שבכל פעם שמדברים על מיניות או אלימות מינית, נשלפת ע"י משרד החינוך כאילו הייתה ג'וקר. נעלה שם גם את התכניות שהארגונים מעבירים ואת הצורך בתמיכה בהם"

"משרד הבריאות נדרש לספק את כל המידע הקיים בוועדה לשינויי מין, והגיע הזמן שהוועדה תעבוד בשקיפות בכדי שנוכל להבין איך עובדת שיטת ההקצאות לניתוחים ולטיפולים השונים, וכמה באמת הוקצה. אנחנו נרצה שמשרד הבריאות יחזור בו מחוזר המנכ"ל אשר ביטל למעשה את על ההתקדמות שהושגה בתקופת השרה גרמן. כל עוד לא ישונה אופן הוצאת המסמך הציבורי לא יהיה שינוי ברשום האוכלוסין, ולכן צריך לשנות במשרד הבריאות לפני רשות האוכלוסין".

עדכונים נוספים בעמוד [הפייסבוק והטוויטר](#) של הכנסת

יצירת קשר

© 2016 כל הזכויות שמורות למדינת ישראל - הכנסת או לצדדים שלישיים. כמפורט בקישור
נשמח לקבל את הערותיכם והצעותיכם לכתובת: feedback@knesset.gov.il